

Het boek Openbaring is geen bedenksel van Johannes. Hij schrijft op wat hij gezien en gehoord heeft van Jezus Zelf. Dit gedeelte gaat over 'Hetgeen gij gezien hebt'. Dit woord klinkt aan het eind van hoofdstuk 1. Daarna komt in :19 'Schrijf op wat u **gezien hebt** en **wat is** en wat **hierna geschieden moet**. Daarna komt nog de epiloog, de afsluiting. Deze indeling houden we vast.

Jezus verschijnt aan Johannes op Patmos

Johannes zat op Patmos. Hij was opzichter van 7 gemeenten. Deze lagen gecentreerd rondom de stad Efeze. Efeze was een grote stad. Hij leidde hen als één van de apostelen, de mannen van het eerste uur, dus als die kwamen, was dat belangrijk. Hij was een ooggetuige. In onze gemeente was dat bv. ds. Reiling, die één van de 'oerbaptisten' was.

Het was dus wel slim van de Romeinen om Johannes gevangen te nemen, want dat zorgde vast voor chaos in de achterban. Hij werd gebruikt als een soort gijzelaar waarmee te onderhandelen viel, daarom werd hij ook niet vermoord.

In :9 lees je ook dat hij op Patmos was omwille van het Woord van God en het getuigenis van Jezus Christus. Dat had ook te maken met de dagelijkse praktijk die plaatsvond. Dat lees je ook in Hand. 17:6 en 7 ⁶*Maar toen zij hen niet vonden, sleepten zij Jason en enkele broeders voor de bestuurders van de stad en riepen luid:* ' en dan komt het verwijt, namelijk: *'Deze mensen, die de wereld in rep en roer gebracht hebben, zijn ook hier gekomen,⁷ en Jason heeft hen in huis genomen; en deze mensen handelen allen tegen de geboden van de keizer, want zij zeggen dat er een andere koning is, namelijk ene Jezus.'*

De Romeinen wilden alles onder controle hebben. Ze wilden dat je precies deed wat de overheid zei. Maar dan komt er een groep die zegt dat ze geloven dat *hun* Koning koning is en dat ze die dienen en prijzen, en dat ze niet voor de keizer uit Rome willen buigen en ook niet voor de afgoden. De Romeinen verweten hen dat ze de wereld in rep en roer brachten. En dat terwijl er niet veel christenen waren in het Romeinse rijk! Je proeft hierin de angst dat men de boel niet onder controle kon houden.

Deze brief Openbaring wordt niet alleen aan Johannes gegeven, de brief werd ook aan de gemeente gegeven die het eveneens moeilijk had, met name nu hun leider verbannen was. In alle brieven aan de gemeenten zie je de Romeinse invloed zoals afgoderij met slangentempels ed. Het is belangrijk om houvast te hebben. Johannes laat zien waar hij zijn steun en kracht vandaan haalt. Dat is ook in onze tijd belangrijk voor gemeenten die verdrukt worden. Johannes zegt dat het belangrijk is om te bedenken wat is.

⁹*Ik, Johannes, die ook uw broeder ben en deelgenoot in de verdrukking en in het Koninkrijk en in de volharding van Jezus Christus, was op het eiland genaamd Patmos, omwille van het Woord van God en het getuigenis van Jezus Christus.* Hij zegt dat hij deelgenoot is (:9) in:

1. *De verdrukking. Jezus heeft ook gezegd dat als wij Hem volgen, ook Zijn kruis zullen dragen.'* Mocht je geen tegenstand ervaren, dan ben je als kerk misschien wel wereldgelijkvormig geworden.
2. *Het koninkrijk. Verdrukking en koninkrijk hebben met elkaar te maken. Deel zijn van het koninkrijk heeft verdrukking als gevolg. Maar dan volgt er een belangrijke taak:*
3. *De volharding van Jezus Christus. Satan gaat (steeds meer) rond als een briesende leeuw, lezen we in Openbaring, maar de boodschap is: Prijs de Heer, Jezus leeft, houd vol! Daarom lezen we vaak in Openbaring: 'Zalig zijn zij die volharden tot het einde. Zij zullen het koninkrijk beërven.'*

De brieven waren dus ook bedoeld voor de 7 gemeenten, maar er waren ook andere gemeenten, zoals de gemeente Kolosse. Zijn dit dan slechte gemeenten? Of doen ze er niet toe? Nee, de Here openbaart iets en Hij doet dat ook vaak met getallen, dat zie je hier ook.

Johannes was op Patmos in de verdrukking maar hij was in de geest in de Heere, een mooie tegenstelling. Dit was 'op de dag des Heeren'. Dit wijst op de toekomst. Het is niet de dag van het oordeel van de wereld met de komst van de Here Jezus op de Olijfberg; die wordt in Openbaring 'de grote dag' genoemd. Het gaat om de zondag. De zondag waarvan we weten dat de gemeente op die dag samenkwam. Ze heiligden ook wel de Sabbat, maar vanwege de korte afstanden die je maar mocht afleggen op de Sabbat, kon de gemeente dan niet samenkomen. Daarom zochten ze een andere dag om samen te komen, behalve de gemeente van Jeruzalem die gemakkelijk naar de tempel kon. Ze kwamen daarom bij elkaar op de opstandingsdag.

Ze zondag wordt de 8^e dag genoemd. Het getal 8/8^e is in de Bijbel altijd het getal van de toekomst, de eeuwigheid.

Het getal 6 is het getal van de opgestane mens. Denk ook aan het getal 666. De 6^e letter van het Hebreeuwse alfabet is de w, een streepje naar beneden, de opgestane mens.

De 7 is het getal van de volheid, daarom ook: 7 gemeenten en 7 sterren. Het heeft te maken met het geheel.

De 8 zie je bv. ook in het Loofhuttenfeest. Deze getallen komen terug in heel Openbaringen.

Hier begint het visioen:

¹⁰'Ik was in de geest op de dag des Heeren en ik hoorde achter mij een luide stem, als van een bazuin,'

De bazuin doet denken aan het oude Testament: Jesaja, Ezechiël en Jeremia.

Het is een brief aan Joodse gemeenten en daarom is er ook een Joods taalgebruik. Het profetische begint door iets te herhalen uit het oude testament, bv. Ezechiël 3:10-12 '

¹⁰'Verder zei Hij tegen mij: Mensenkind, al Mijn woorden die Ik tot u spreek, neem ze op in uw hart en luister ernaar met uw oren (schrijf op, bewaar ze, geeft het door). ¹¹Ga, begeef u naar de ballingen, naar uw volksgenoten en, of zij luisteren, of dat nalaten, spreek tot hen en zeg tegen hen: Zo zegt de HEERE!

¹²Toen hief de Geest mij op en ik hoorde achter mij een geluid van een groot gedreun: Geloofd zij de heerlijkheid van de HEERE vanuit Zijn plaats!'

Deze opmaat maakt Ezechiël mee en ook bv. Jeremia. Het is een aankondiging waarbij de Here spreekt in een visioen.

Hier staat ook 'achter mij' en het klinkt als een bazuin. Er zijn meerdere termen die in het spreken naar voren komen, ook bv. het spreken als een waterval, als bazuinen, als grote natuurverschijnselen, die indruk maken. Het is groots, majesteitelijk en indrukwekkend.

Een bazuin heeft ook te maken met een aankondiging. De 8^e dag en de bazuin kondigen iets aan voor de toekomst; er gaat iets beginnen.

Johannes hoort een stem:

¹¹'die zei: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, en: Wat u ziet, schrijf dat op een boekrol en stuur het aan de zeven gemeenten die in Asia zijn: naar Efeze, naar Smyrna, naar Pergamus, naar Thyatira, naar Sardis, naar Filadelfia en naar Laodicea.'

Dan komt er a.h.w. een streep onder dit vers. Stel je voor dat jij op een eiland zit en je maakt dit mee, wat zou jouw eerste reactie zijn? Waarschijnlijk ben je geïmponeerd en wil je je omdraaien en kijken. Mogelijk denk je nog van jezelf dat je gek bent geworden.

Als je een woord van de Here ontvangt, wil je het toetsen: Is dit tot opbouw van de gemeente? Is het een woord van de Heer? Komt het overeen met wat de Bijbel zegt?

Dat doet Johannes ook. Stel dat het een demon is die spreekt. Want visioenen kunnen ook van de duisternis komen, daarom is het belangrijk om ze te checken. Dat heeft Paulus aan de gemeente geleerd. Johannes gaat daarom kijken wie dit zegt.

12' En ik keerde mij om, om de stem te zien die met mij had gesproken. En toen ik mij had omgekeerd, zag ik zeven gouden kandelaren.'

De kandelaar is de verwijzing naar de Menora. In Exodus 25 kun je lezen hoe de Menora eruit moest zien: één kaars die het midden vormt en van daaruit de andere 6 armen. Het is een beeld voor wat staat voor de taak van Israël onder de volken om een licht te zijn voor de natiën, want uit Abraham zal het heil voortkomen wat tot zegen zal zijn voor de wereld. Dat was de roeping van Israël. De Menora stond in het heilige deel van de tabernakel/tempel. Het beeldt ook het volk uit. Uit één lijn zijn meerdere geslachten gekomen.

Johannes ziet niet een Menora, hij ziet zeven kandelaren.

De Menora is het beeld van het volk Israël, één volk, maar de gemeente bestaat niet uit één volk. Want in Efeze 3 lezen we een groot geheimenis, namelijk dat het heil voor Joden en allerlei groeperingen is, dus losse kandelaren. We zien ook dat elke gemeente een kandelaar heeft. Er wordt uitgelegd dat de eenheid niet gebonden is aan het ras, in het Jood zijn, maar de eenheid van de gemeente ligt in Christus. Daarom liep Jezus temidden van de kandelaren. Daar waar Jezus het middelpunt is, herkennen wij onze broeders en zusters. Dat beeld krijgt Johannes te zien!

Johannes was het middelpunt dat wandelde tussen de

gemeenten als opziener van de gemeenten. Hij werd weggenomen en het kwaad leek te overwinnen, maar de gemeente krijgt dan te horen dat Jezus wandelt tussen de gemeenten.

Daarom wordt ook het getal 7 genoemd. Jezus is Heer van de gemeenten, dat moet Johannes laten zien. Johannes is slechts een broeder in de verdrukking, geen directeur, maar deelgenoot in de verdrukking. Wat een troost dat Jezus tussen de gemeenten wandelt, dat Hij nabij is!

13' En te midden van de zeven kandelaren zag ik iemand Die op de Zoon des mensen leek, gekleed in een gewaad tot op de voeten, en op de borst omgord met een gouden gordel;

14' en Zijn hoofd en haar waren wit, als witte wol, als sneeuw, en Zijn ogen waren als een vuurvlam,¹⁵ en Zijn voeten waren als blinkend koper, gloeiend gemaakt in een oven, en Zijn stem klonk als het geluid van vele wateren.'

De 'Zoon des mensen' is een term die niet veel voorkomt in de Bijbel. Bij Joodse lezers gaat bij de beschrijving in :13 een 'lampje branden'. De term 'Zoon des mensen' doet nl. denken aan Daniël. Het verwijst naar de belofte in Daniël 7:13. Dit vers is belangrijk. Het is hoe Johannes de profetie toewijdt aan de Here Jezus, op basis van Gods Woord. Daniël krijgt een visioen over de toekomst. De positie van Daniël is net zo belabberd als die van Johannes.

Daniël 7:13

13' Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen (God de Vader) en men deed Hem voor Zijn aangezicht

naderbij komen (de Zoon komt tot de Vader). ¹⁴Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan.'

Ook doet het denken aan Psalm 110:1 *'De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand totdat ik uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten.'*

Johannes leert ons dat als iemand zegt een woord van de Heer te hebben gekregen, je dit checkt aan het Woord van God. Gods Woord is altijd opbouwend. Dit kan ook vermanend opbouwend zijn.

Een gewaad tot aan de voeten heeft te maken met waardigheid, net zoals de gordel. Normaal houdt de gordel een tuniek bij elkaar. Men droeg vroeger kleding die lijkt op de doopjurken die wij kennen. Als je wilde werken, deed je een gordel om zodat je gemakkelijk kon lopen. Dit gold voor de werklui, anders zat hun kleding in de weg. Denk ook aan het beeld van de vader die bij de verloren zoon zijn kleding optrok toen hij zijn zoon tegemoet liep. Dat deed je niet als je geen werker was. Hij deed dat wel, hij liet zijn waardigheid toen los. Hij ging de jongste zoon tegemoet omdat hij anders ook misschien gedood zou kunnen worden omdat de eer van de vader geschonden was door de verloren zoon. Jezus heeft Zijn hemelse heerlijkheid losgelaten om ons te behoeden voor de dood. Koninklijke waardigheid werd dus uitgestraald door de kleding die helemaal tot aan de voeten kwam en de borstband zat op borsthoogte. Ook is dit het beeld van de hogepriesters in die tijd. Ook zij hadden zo'n soort tuniek. Je ziet het priesterschap van Jezus en het koningschap van Jezus in het beeld terugkomen. Hij was Koning, Priester en Profeet.

Goud heeft, net zoals bij de inrichting van de tempel, te maken met heiliging, puurheid, zonder zonde of smet.

Het hoofd en de haren/Hoofd en haren waren wit, als **witte wol**, als sneeuw. Wit verwijst naar reinheid. Het is het beeld uit Daniël.

Zijn ogen waren als een **vuurvlam**. Vuur heeft te maken met oordeel en loutering (zuivering). Dat oordeel zie je ook in het tweesnijdend scherp zwaard dat uit Zijn mond komt.

Zijn voeten waren van **blinkend koper**, wat verwijst naar standvastig, stevig.

Zijn stem klonk als **vele wateren**. Dat verwijst naar Daniël 10:6, de verschijning van een Mensenzoon bij de rivier de Tigris. Het verwijst naar

Daniël 10:5 en 6

⁵Ik sloeg mijn ogen op en zag, en zie, er was een Man, gekleed in linnen, Zijn heupen omgord met het fijne goud uit Ufaz.

⁶Zijn lichaam was als turkoois, Zijn gezicht als het uiterlijk van de bliksem, Zijn ogen als vuurfakkels, Zijn armen en Zijn voeten als de glans van gepolijst koper en het geluid van Zijn woorden als het geluid van een menigte.'

Je ziet dus dat de God van Abraham, Izaäk en Jacob aan het woord is en niemand anders! Het gaat om de Mensenzoon Die al aangekondigd was door de profeet Daniël en die nog veel oudere verwijzingen heeft in bv. Psalmen.

Dan begint de boodschap in :16, het 'wat is'. De verschijning die tussen de gemeenten wandelt, dus Die met ons is, heeft iets in Zijn handen. Let wel, de 7 sterren staan niet alleen voor de 7 gemeenten, maar alle gemeenten. Uit het feit dat het beeld in :20 wordt uitgelegd, blijkt dat de Joodse lezers en Johannes het beeld van de sterren blijkbaar niet kennen, want de voor de Joden bekende dingen werden niet uitgelegd.

*¹⁶En Hij had **zeven sterren in Zijn rechterhand** en uit Zijn mond kwam een tweesnijdend scherp zwaard; en Zijn gezicht was zoals de zon schijnt in haar kracht.¹⁷En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten, en Hij legde Zijn rechterhand op mij en zei tegen mij: Wees niet bevreesd, Ik ben de*

Eerste en de Laatste, ¹⁸en de Levende, en Ik ben dood geweest en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels van het rijk van de dood en van de dood zelf.

Opdracht om te schrijven aan de zeven gemeenten

¹⁹*Schrijf nu op wat u hebt gezien, en wat is, en wat hierna zal geschieden..*

²⁰*Het geheimenis van de zeven sterren die u in Mijn rechterhand hebt gezien, en van de zeven gouden kandelaren is: de zeven sterren zijn de engelen van de zeven gemeenten, en de zeven kandelaren die u hebt gezien, zijn de zeven gemeenten.'*

Het Griekse woord voor sterren is 'achaloi', wat wij kennen als het Engelse woord 'angel', engel. Het betekent ook 'gezant', boodschapper, ambassadeur. Iedere keer als er het woord 'achaloi' wordt gebruikt, wordt het vertaald als het woord 'engel'.

Dat geeft verwarring, want de brief is niet bedoeld voor engelen maar voor de gemeente. Er staat dat elke gemeente een engel heeft. In Mattheüs 18:10 staat dat ook mensen een engel hebben.

Hebreeën 1 en 2 leggen ook uit dat er engelenmachten zijn, dienende geesten die de heiligen ondersteunen. De engelen ondersteunen de gemeenten, maar we weten niet precies wat ze doen. Hier is het antwoord op de vertroosting: Ik ben met U met Mijn Geest en Ik ben met u omdat Ik Zelf aanwezig ben, en ook Mijn engelen zal Ik sturen om de gemeenten te ondersteunen door kracht, wonderen en tekenen te geven.

Het beeld van de 7 brandende kandelaren, zoals in :20, dat zijn de 7 gemeenten. Een weggenomen kandelaar betekent dat gemeente geen licht meer is en geen licht meer verspreidt, terwijl dat wel de taak is. Dat is een ernstig tekenend beeld.

:16 sterren in Zijn rechterhand wil zeggen dat Jezus de gemeenten leidt, ook door de engelenmacht. Zij ondersteunen dus de gemeenten.

Christus is in de gemeente aanwezig door de autoriteit van Gods Woord in de gemeente.

Uit Zijn mond kwam een 'tweesnijdend scherp zwaard'. Dit zwaard snijdt het licht en de duisternis, recht en onrecht, behouden en niet behouden. De gemeente is van het Koninkrijk en de wereld is van de wereldbeheersers en de heersers van deze tijd; een duidelijk verschil. Daar helpt het Woord van God bij. Daarom moet ook het Woord verkondigd worden, want het Woord helpt ons om te lijken op de Here Jezus, om staande te blijven en om te volharden, want we leren uit dat Woord. Hij is het levende Woord. Je ziet ook dat het woord uit Zijn mond komt, het is niet zomaar een boekje, die Bijbel, Jezus is het levende Woord!

Jezus is dus aanwezig door:

- Zijn Geest
- Zijn ondersteunende engelen
- het Woord van God te geven.

'Zijn gezicht schijnt als de zon in haar kracht'. Dit is de heerlijkheid van God. Deze Jezus is niet de Jezus Die goede dingen heeft gezegd, niet alleen maar een leraar.

Het licht komt bij God de Vader vandaan. Hij is in het volle licht, dat wordt 'toxa' genoemd. Jezus zegt: 'Zoals Ik in de Vader ben, is de Vader ook in u. Als u de Vader hebt gezien, hebt u Mij gezien.' Dat Jezus het volle Licht verspreidt, betekent dus dat Hij gelijk is aan de Vader, anders kan dat niet. Er is maar één heerlijkheid, zie ook Psalm 110.

Bij de doop van Jezus zegt God: 'Dit is Mijn geliefde Zoon in wie Ik Mijn welbehagen heb.' (Matth. 3:17).

Mensen die het welbehagen van God hebben ontvangen, ontvangen Zijn Geest, Zijn heerlijkheid, de enorme rijkdom die Efeze 1 beschrijft. Die wil Hij ons zelfs zenden.

In Johannes 1 staat dat ze de heerlijkheid van de Vader hebben gezien bij het Woord dat vlees is geworden, bij de Eniggeboren Zoon. Dat is wat we hier zien in het beeld. Die Jezus is van de Vader die we zien in de heerlijkheid van de Zoon. De Zoon des mensen weerspiegelt de Vader. Het beeld van de Oude van dagen in Daniël 7 was dus dit beeld!

Als je dit te zien krijgt (:17), dan kun je toch niet anders als dood neervallen? Want kunnen wij zo'n heerlijkheid verdragen? Velen mochten al wat van de heerlijkheid van God proeven, zoals bij de verschijning van de engel bij Jozef en Maria en bij Zacharias en Elisabeth, en het volk Israël bij de berg, en Mozes die dagen straalde toen hij een ontmoeting met de Here had gehad en alleen maar een stukje van de achterkant van God had gezien.

Als we God ontmoeten gaan we dood, want God is een verterend vuur uit Zichzelf, maar dan komt de vertroostende hand van Jezus Die Zijn rechterhand legt op Zijn geliefde apostel. De rechterhand staat voor gegeven autoriteit. Jezus zegt tegen Johannes: 'Wees niet bevreesd.' Dat zegt Jezus ook tegen ons!

Als je alleen maar naar de wereld kijkt, word je hopeloos en triest, maar als je de heerlijkheid van God te zien en te horen krijgt: 'Wees niet bevreesd', is dat een troost. Jezus zei het ook al tegen de discipelen: '*Wees niet bevreesd, want zie Ik ben met u.*'

'Ik ben de Eerste en de Laatste'. Het was niet een mens of een knal die een begin heeft gemaakt. Ook de antichrist die op zal staan heeft niet het laatste woord. God heeft het laatste woord! Dat is de troost.

Laten we nog meer naar de Here Jezus gaan kijken en ons laten vullen met heerlijkheid i.p.v. met boosheid. Laten we ons vullen met Zijn liefde. Hij richt ons op want 'Ik ben de Eerste en de Laatste en de Levende'.

Dan klinkt het evangelie door: 'Ik ben dood geweest, maar zie! Johannes staat hier praktisch voor de dood, net zoals veel christenen in de gemeente. Jezus zegt: Ik ben dood is geweest, Mij hebben ze aan het kruis genageld, maar zie, **Ik leef!** Ik ben levend tot in alle eeuwigheid.

Als wij dat zien in ons leven en de Here Jezus aanvaarden als Verlosser en Zaligmaker, als de Eerste en de Laatste, zie dan dat je levend wordt tot in eeuwigheid, want Hij heeft de sleutels van het rijk van de dood en van de dood zelf.

De sleutel is ook een teken van macht. Die rechterhand is autoriteit en macht. Het dodenrijk zijn die mensen die voor het grote oordeel bij elkaar gezet worden zodat ze niet aan het oordeel ontsnappen. De ongelovigen moeten wachten, mogelijk moeten de gelovigen ook wachten. Het gaat erom dat ieder mens de knieën zal buigen voor de Heere, maar ook ieder mens rekenschap zal afleggen.

In het eind van Openbaring 20 verschijnt het dodenrijk voor Zijn troon en worden daarna de ongehoorzamen de hel ingeworpen, in het eeuwige vuur en de dood ook. Hij zegt dit voorafgaand aan 'wat hierna geschieden zal', want daar word je niet heel vrolijk van.

We weten dat de dood in de hel geworpen wordt, maar er moet eerst een heleboel gebeuren. Jezus wil nu al laten zien dat de dood niet het laatste woord heeft, want op Gods tijd zal God zonder strijd Satan en zijn trawanten en het dodenrijk in de hel zal werpen. Hij is Overwinnaar!!!! Dat geeft ons hoop.

'Schrijf op wat u heeft gezien' gaat dus over Jezus. Heb jij Jezus ook gezien in jouw leven? Dus heb jij Jezus ook beleden als jouw Heer en Heiland? Zo niet, dan heb je een dramatische toekomst. Jezus zegt tegen de gelovigen: 'Hou vol!'